

Pravila
Matice hrvatske

mh
maticahrvatska

Zagreb 2015.

Na temelju članka 13. Zakona o udrugama („Narodne novine“, broj 74/17), Glavna skupština Matice hrvatske na sjednici održanoj 19. rujna 2015. donijela je

Pravila Matice hrvatske

Zagreb, 2015.

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Naziv je udruge Matica hrvatska.

Latinski je naziv Matice hrvatske *Matrix Croatica*.

Članak 2.

Matica hrvatska je samostalna, neprofitna i nevladina udruga, utemeljena 1842. kao društvo za promicanje hrvatske kulture, koje je svojom djelatnošću i kontinuitetom postalo nacionalna institucija.

Članak 3.

Sjedište Matice hrvatske je u Zagrebu, Ulica Matice hrvatske 2.

Matica hrvatska djeluje u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i u drugim državama gdje za to postoje uvjeti u skladu sa zakonodavstvom tih država.

Članak 4.

Matica hrvatska je, u skladu sa Zakonom o udrugama, pravna osoba koja kao jedinstvena organizacija djeluje na cjelokupnom području Republike Hrvatske i u drugim državama.

Članak 5.

Pečat je Matice hrvatske okrugao, promjera 30 mm; u gornjem je luku natpis Matica hrvatska; u donjem oznaka njezina sjedišta: Zagreb. Natpisi su odvojeni crticom. U sredini pečata početna su slova naziva: MH. Ispod slova MH nalazi se broj pečata.

Znak Matice hrvatske čine početna slova (inicijali) naziva u izvedbama koje za uporabu odobri Glavni odbor.

Članak 6.

Maticu hrvatsku samostalno zastupaju njezin predsjednik i ostali članovi Predsjedništva.

Cilj i djelatnost Matice hrvatske

Članak 7.

Cilj je Matice hrvatske istraživanje, čuvanje, razvijanje i promicanje narodnog i kulturnog identiteta u područjima umjetničkoga, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva, gospodarstva i javnoga života te skrb za demokratski društveni razvitak.

Matica hrvatske u skladu s ciljem djeluje na području kulture i umjetnost, znanosti, ljudskih prava, obrazovanja i istraživanja.

Članak 8.

Matica hrvatska svojim nakladnim programom i drugim oblicima svoje djelatnosti:

- proučava i njeguje hrvatsku baštinu;
- skrbi o društvenom statusu, razvoju i osobitostima hrvatskoga jezika;
- pomaže i potiče suvremena umjetnička i znanstvena nastojanja;
- djeluje u svim medijima.

Matica hrvatska u okviru svoje djelatnosti:

- osniva ogranke, odjele te trgovačka društva radi promicanja svoje djelatnosti;
- organizira znanstvene i prigodne skupove, predavanja, izložbe, koncerte, tribine;
- pomaže i potiče nastojanja u duhu svoga programa, napose nastojanja svojih članova;
- surađuje s umjetničkim, znanstvenim, stručnim, prosvjetnim i ostalim udrugama i ustanovama u smislu zajedničkih ciljeva i prema posebnim ugovorima i sporazumima, napose s hrvatskim kulturnim društvima u drugim državama te Maticama u drugih naroda;
- radi s mladeži u svim dijelovima društva.

Gospodarska djelatnost Matice hrvatske je nakladna djelatnost.

Javnost rada

Članak 9.

Djelatnost je Matice hrvatske i njezinih tijela javna. Javnost rada ostvaruje se redovitim izvješćivanjem članstva na sjednicama upravnih tijela MH i pisanim izvješćima kao i izvješćivanjem javnosti u sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 10.

Sjednice upravnih tijela Središnjice i ogranaka mogu iznimno, kada se tako odluči, biti zatvorene za javnost u cijelosti ili pojedinim točkama, a tada se o predmetu rasprave može objaviti posebno priopćenje.

Predsjedništvo Matice hrvatske, kao izvršno tijelo, izvješćuje javnost priopćenjima i konferencijama za novinare.

Članak 11.

U Matici hrvatskoj ravnopravni su svi demokratski politički programi i uvjerenja; stranačka promidžba nije dopuštena; dužnosnici, odnosno članovi Predsjedništva Matice hrvatske ne mogu biti dužnosnici političkih stranaka ni tijela izvršne vlasti, a odbornici i pročelnici dužni su se u javnosti suzdržavati od povezivanja svoga angažmana u Matici hrvatskoj sa stranačkim djelovanjem ili radom u tijelima izvršne vlasti.

II. ČLANSTVO

Član

Članak 12.

Članstvo u Matici hrvatskoj dobrovoljno je.

Članom Matice hrvatske može postati svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, Hrvat s drugim državljanstvom i osoba druge nacionalnosti koja želi ostvarivati Matičin program te prihvati uvjete članstva.

Osobe bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću mogu biti članovi Matice hrvatske, ali bez prava odlučivanja u tijelima MH te ne mogu biti birane u njezina upravna i nadzorna tijela.

Članak 13.

Članovi su Matice hrvatske redoviti i počasni.

Tradicionalni naziv redovitog člana Matice hrvatske je član radnik.

Članak 14.

Članstvo je Matice hrvatske jedinstveno, vodi se u središnjoj evidenciji i dokazuje iskaznicom, a Matica hrvatska početkom svake godine objavljuje izvješće o stanju članstva. Evidencija članstva se vodi elektroničkim putem i sadrži sve zakonom propisane elemente.

Članak 15.

Redovitim članom MH molitelj ili predloženi postaje temeljem očitovane spremnosti o prihvaćanju zadaća MH i potvrde Glavnog odbora MH.

Članak 16.

Glavni odbor članove prihvaća na svojim redovitim sjednicama.

Protiv odluke Glavnog odbora može se izjaviti priziv Glavnoj skupštini.

Članak 17.

Prava i pogodnosti koje uživa član Matice hrvatske jesu:

- provođenje programa, postizanje cilja i svrhe Matice hrvatske;
- sudjelovanje i odlučivanje u njezinu radu, napose u radu ogranaka i odjela te u edicijama MH;
- biranje upravnih i nadzornih tijela i pravo izbora u njih, izuzev ograničenja propisanih stavkom 3. članka 12. ovih Pravila;
- uživanje stručne i ostale pomoći iz područja djelovanja Matice hrvatske te traženje materijalne pomoći;
- popust od 50 posto od prvotne cijene u knjižarama Matice hrvatske za jedan primjerak svih redovnih izdanja MH;
- predlaganje vlastitih inicijativa i traženje ostalih pogodnosti od Matičinih tijela, koje su, unutar njezine djelatnosti, ostvarive.

Članak 18.

Obveze i odgovornosti člana Matice hrvatske jesu:

- zaštita ugleda i interesa Matice hrvatske u skladu s ovim Pravilima i odlukama upravnih tijela Matice hrvatske;
- širenje i promicanje programa i djelatnosti Matice hrvatske u javnosti;
- redovito plaćanje članarine i pomaganje djelatnosti Matice hrvatske i na drugi način (u skladu sa svojim mogućnostima).

Članarina

Članak 19.

Visinu godišnje članarine utvrđuje Glavni odbor.

Učenci, studenti i umirovljenici plaćaju pedeset posto članarine.

Pedeset posto iznosa uplaćene članarine članova iz ogranaka Središnjica uplaćuje ogranku iz kojega je član.

O oslobađanju od obveze uplate članarine odlučuje Predsjedništvo na temelju pojedinačnoga zahtjeva člana.

Članak 20.

Pravo odlučivanja u Matici hrvatskoj i njezinim tijelima ima član koji je podmirio godišnju članarinu.

Neplaćanje članarine ili neredovito plaćanje članarine ne povlači za sobom automatsko brisanje iz članstva, ali se pravo odlučivanja u tijelima Matice hrvatske stječe podmirenjem svih novčanih obveza.

Rješavanje sporova i sukoba interesa unutar Matice hrvatske

Članak 21.

Sve međusobne sporove proizašle iz članstva u Matici hrvatskoj, a u sklopu djelovanja Matice hrvatske, članovi će pokušati riješiti mirnim putem.

O sporovima koji se ne mogu riješiti mirnim putem te o pitanjima sukoba interesa unutar Matice hrvatske odlučuje Časni sud Matice hrvatske.

Prestanak članstva

Članak 22.

Članstvo u Matici hrvatskoj prestaje odricanjem, brisanjem i isključenjem člana.

Član Matice hrvatske odlukom Glavnog odbora brisat će se iz članstva ako ne ispunjava svoje obveze ili postupa suprotno upozorenju glavnoga tajnika i nakon šest mjeseci otkad je takvu opomenu ili poziv na ispunjenje obveza dobio.

Članstvo u Matici hrvatskoj prestaje i odlukom Časnoga suda o isključenju.

Članak 23.

Odluke Glavnog odbora o prestanku članstva suspenzivne su, s mogućnošću priziva Glavnoj skupštini. Žalba na odluku Glavnog odbora o primanju u redovno članstvo i brisanju iz članstva (čl. 61, st. 3, alineja 4) podnosi se Glavnom odboru u roku od 15 dana od primitka odluke, a o njoj odlučuje Glavna skupština.

Počasni član

Članak 24.

Počasne članove Matice hrvatske imenuje Glavna skupština na prijedlog Glavnog odbora ili pedeset članova Matice hrvatske.

Prijedlog za proglašenje počasnoga člana mora sadržavati obrazloženje iznimnih zasluga predloženika za Maticu hrvatsku.

Dužnosnici, odbornici, predsjednici ogranaka i pročelnici

Članak 25.

Članovi Matice hrvatske izabrani u njezina tijela i na položaje jesu dužnosnici, odbornici, pročelnici i tajnici.

Članak 26.

Članovi Matice hrvatske koji su na Glavnoj skupštini izabrani za predsjednika, potpredsjednike, glavnoga tajnika, gospodarskog i književnog tajnika jesu dužnosnici Matice hrvatske.

Članak 27.

Članovi Matice hrvatske koji su izabrani u odbore Matice hrvatske – Glavni odbor, Nadzorni odbor i Časni sud – odbornici su Matice hrvatske.

Članak 28.

Članovi Matice hrvatske koji vode ogranke jesu predsjednici ogranaka, a članovi koji vode odjele, vijeća i ostala radna tijela Matice hrvatske jesu pročelnici. Biraju ih skupštine ogranaka, odjela i vijeća na mandat od 4 godine.

Članak 29.

Članovi Matice hrvatske, koji su u njezinim radnim tijelima izabrani ili postavljeni na operativne dužnosti, nazivaju se tajnicima.

III. USTROJ

Članak 30.

Matica hrvatska kao jedinstvena zajednica svojih članova i dobrovoljno udruženih ogranaka radi ostvarivanja zajedničkih zadaća i interesa djeluje putem Središnjice, ogranaka, povjereništava i drugih ustrojbenih oblika u skladu sa zakonom i ovim Pravilima.

Članak 31.

U Središnjici i ograncima mogu se osnivati odjeli, vijeća i druga radna tijela.

U interesu okupljanja mladih, u Središnjici i ograncima može se osnovati Mladež MH.

Radna tijela koja osnivaju Središnjica i ogranci nemaju pravnu osobnost i nisu izravno zastupljena u upravnim tijelima Matice hrvatske.

Središnjica

Članak 32.

U Središnjici Matice hrvatske djeluju članovi Matice hrvatske iz Zagreba.

U Središnjici Matice hrvatske mogu djelovati i članovi u čijim je prebivalištima organizirano djelovanje ogranka MH.

Matica hrvatska na području grada Zagreba ne organizira poseban ogranak.

Djelatnost Središnjice vodi Predsjedništvo Matice hrvatske.

Ogranak

Članak 33.

Članovi Matice hrvatske organiziraju se u ograncima na inicijativu najmanje deset članova na području

jedinica lokalne samouprave gdje za to postoje uvjeti, odnosno potreba. Na području iste jedinice lokalne samouprave ne mogu djelovati dva ogranka.

Članovi Matice hrvatske iz Zagreba mogu djelovati i u ograncima Matice hrvatske.

Ogranke na temelju inicijative koju evidentira Predsjedništvo osniva i raspušta Glavni odbor Matice hrvatske. Glavni odbor Matice hrvatske donosi i odluku o pravnoj osobnosti ogranaka.

Ogranci samostalno djeluju na provođenju i promicanju svrhe i ciljeva Matice hrvatske.

Članak 34.

Ogranak djeluje prema vlastitim pravilima, koja moraju biti u skladu s Pravilima Matice hrvatske, donose se na skupštini ogranka i potvrđuje ih Predsjedništvo Matice hrvatske.

Članovi ogranka na skupštini biraju predsjednika, članove predsjedništva i nadzorni odbor ogranka.

Ogranak može izabrati i upravni odbor do 11 članova, ali broj njegovih članova ne može biti veći od petine članstva ogranka.

Članak 35.

U Matici hrvatskoj ravnopravni su ogranci sa statusom pravne osobe i bez njega.

Ogranak sa statusom pravne osobe bira i nadzorni odbor od tri člana.

Ogranak samostalno bira jednog ili više zastupnika u Glavnoj skupštini Matice hrvatske.

Članak 36.

Ogranak samostalno upravlja vlastitim prihodima i sredstvima.

Ogranak jedanput godišnje podnosi izvješće Glavnom odboru MH o svome radu i stanju članstva te financijski plan.

O prijedlozima nakladnih planova ogranaka raspravlja se na sjednici Glavnog odbora istovremeno s nakladnim planom Matice hrvatske i oni moraju biti usklađeni i potvrđeni.

Predsjednika ogranka potvrđuje predsjednik Matice hrvatske.

Povjereništvo

Članak 37.

U onim jedinicama lokalne samouprave u kojima nema uvjeta za djelovanje ogranka, a članovi Matice hrvatske žele organizirano djelovati, osnivaju se povjereništva bez pravne osobnosti.

Na čelu povjereništva je povjerenik kojega bira skupština povjereništva.

Odjel

Članak 38.

Članovi Matice hrvatske organiziraju se u odjele na inicijativu najmanje deset članova povezanih nekim stručnim ili drugim interesom iz područja djelovanja Matice hrvatske ili na poticaj Predsjedništva Matice hrvatske, odnosno ogranka.

Članovi odjela na skupštini biraju pročelnika i tajnika. Odjel jedanput godišnje podnosi izvješće glavnom tajniku, odnosno predsjedniku ogranka o svome radu i stanju članstva.

Pročelnika odjela u Središnjici potvrđuje glavni tajnik Matice hrvatske, a u ogranku predsjednik ogranka.

Vijeće

Članak 39.

Ogranci i odjeli Matice hrvatske radi koordinacije svoga djelovanja mogu osnivati vijeća.

Inicijativu za osnivanje vijeća mogu istaknuti najmanje tri ogranka ili odjela, odnosno Predsjedništvo Matice hrvatske.

Suglasnost za djelovanje vijeća na prijedlog Predsjedništva daje Glavni odbor.

Predsjedništvo i Glavni odbor poticat će osnivanje vijeća napose u područjima gdje za to postoje posebni povijesni, regionalni ili drugi razlozi.

Ogranci ili odjeli utvrđuju i predlažu sjedište, područje djelovanja, sastav vijeća i način njegova vođenja.

Vijeće izabire odbor koji ga vodi.

Vijeće jedanput godišnje izviještuje glavnoga tajnika o svojoj djelatnosti i planovima.

Članak 40.

Vijeće čine predsjednici i pročelnici ili drugi opunomoćeni zastupnici ogranaka ili odjela.

Vijeća se mogu osnovati kada:

- u Središnjici djeluje barem pet odjela;
- u županiji Republike Hrvatske djeluje barem pet ogranaka;
- u nekoj državi djeluje barem pet ogranaka.

Djelatnost Matice hrvatske izvan Republike Hrvatske

Članak 41.

Članovi Matice hrvatske u inozemstvu djeluju kao članovi u skladu sa zakonima države u kojoj žive.

Članovi Matice hrvatske u inozemstvu osnivaju ogranke Matice hrvatske na način propisan Pravilima a u skladu sa zakonima države u kojoj žive.

Članovi Matice hrvatske u inozemstvu mogu osnivati društva prijatelja Matice hrvatske, koja su u pravima i obvezama izjednačena s ograncima MH.

Predsjedništvo Matice hrvatske može Glavnom odboru predložiti da status ogranka Matice hrvatske stekne i druga hrvatska kulturna udruga izvan Republike Hrvatske koja je po svome programu srodna Matici hrvatskoj, o čemu se potpisuje poseban ugovor.

IV. UPRAVNA TIJELA MATICE HRVATSKE

Članak 42.

Maticom hrvatskom upravljaju upravna tijela.

Maticu hrvatsku i rad njezinih upravnih tijela vode izabrani dužnosnici i odbornici.

Članak 43.

Upravna tijela Matice hrvatske jesu:

1. Glavna skupština Matice hrvatske;
2. Glavni odbor Matice hrvatske;
3. Predsjedništvo Matice hrvatske;
4. Nadzorni odbor Matice hrvatske;
5. Časni sud Matice hrvatske.

Članak 44.

Mandat članova upravnih tijela Matice hrvatske traje četiri godine.

Dužnosnici na istu dužnost u Predsjedništvu ne mogu biti birani više od dva puta.

Kada jedan ili više članova upravnoga tijela prestane obavljati dužnost, tijelo će biti popunjeno prema postupku propisanom Pravilima, ali najviše do jedne trećine od ukupnoga broja članova toga tijela.

Odluke

Članak 45.

Upravna i radna tijela Matice hrvatske odlučuju na sjednicama.

Upravna i radna tijela Matice hrvatske mogu na sjednicama donositi pravovaljane odluke, ako Pravilima nije drukčije propisano, kada je nazočno više od polovine članova. Ako ni nakon pola sata od predviđenoga početka ne dođe više od polovine članova, upravna i radna tijela pravovaljano odlučuju uz uvjet da je nazočna najmanje trećina članova.

Odluke se donose većinom glasova nazočnih članova, a u slučaju podijeljenosti odlučuje glas predsjednika, odnosno pročelnika.

Odluke se donose glasovanjem.

Glasovanje je javno, osim kada je Pravilima drukčije propisano ili o tajnom glasovanju prethodno odluči tijelo koje glasovanje provodi.

Članak 46.

Na sjednicama upravnih, a po potrebi i radnih tijela, vode se zapisnici.

Zapisnike upravnih i radnih tijela vodi i potpisuje izabrani zapisničar. Zapisnik Glavne skupštine vodi i potpisuje izabrani zapisničar, ovjerovljuju dva ovjervitelja, a supotpisuje predsjednik MH ili osoba koja ga zamjenjuje.

Odluke Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva potpisuje predsjednik Matice hrvatske ili osoba koja ga zamjenjuje.

Odluke ogranaka, povjereništava, vijeća i odjela potpisuju predsjednici, povjerenici i pročelnici.

Glavna skupština Matice hrvatske

Članak 47.

Glavna skupština Matice hrvatske najviše je tijelo upravljanja u Matici hrvatskoj.

Glavna skupština Matice hrvatske:

- raspravlja i odlučuje o tome kako će se zadaće Matice hrvatske što bolje postići;
- odlučuje o donošenju i promjenama Pravila MH; usvaja plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu;
- donosi i mijenja Program rada;
- odlučuje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruga;

- raspravlja i odlučuje o izvješćima Glavnog odbora, Nadzornog odbora i Časnoga suda MH;
- bira i razrješava predsjednika MH;
- bira i razrješava dužnosnike i odbornike Matice hrvatske;
- raspravlja i donosi odluke o molbama i žalbama, prizivima i revizijama, koji moraju biti pismeno podneseni najmanje deset dana prije zasjedanja;
- raspravlja o financijskom izvješću i nadzire financijsko poslovanje i upravljanje imetkom Matice hrvatske;
- bira počasne članove Matice hrvatske;
- odlučuje o prestanku rada Matice hrvatske i raspodjeli preostale njezine imovine;
- odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela Udruge;
- bira i razrješava likvidatora Matice hrvatske.

Članak 48.

Glavnu skupštinu Matice hrvatske tvore zastupnici članova Matice hrvatske:

- dužnosnici i odbornici Matice hrvatske;
- po jedan izabrani predstavnik na četrdeset redovitih članova Matice hrvatske.

Članak 49.

Glavni odbor utvrđuje saziv i sastav Glavne skupštine najmanje tri mjeseca prije njezina održavanja tako da utvrdi broj članova koji mogu birati.

Ogranci i odjeli Središnjice s četrdeset i manje članova daju jednog zastupnika, a ogranci i odjeli Središnjice s više od četrdeset članova daju po jednog zastupnika na svakih započelih četrdeset članova. Zastupnike ogranaka na Glavnoj skupštini biraju skupštine ogranaka na način utvrđen pravilima ogranaka, a zastupnike odjela Središnjice skupštine odjela.

Članovi koji u Središnjici djeluju izvan odjela i ogranaka biraju po jednog zastupnika za svakih

četrdeset članova. Izbor zastupnika provodi se na skupštini koju saziva Predsjedništvo Matice hrvatske. Glavni odbor osigurava prisutnost najmanje jednog zastupnika članova Matice hrvatske iz svake zemlje u kojoj djeluje Matica hrvatska.

Članak 50.

Zastupnici Glavne skupštine tijekom mandata mogu biti zamijenjeni istim postupkom kojim su izabrani. Zastupnik Glavne skupštine mora biti zamijenjen kada izgubi pravo odlučivanja u Matici hrvatskoj.

Članak 51.

Glavna skupština saziva se najmanje jednom godišnje. Zasjedanja Glavne skupštine redovita su i izvanredna. Redovita i izvanredna zasjedanja mogu biti izborna. Redovito zasjedanje svake četvrte godine konstituira juće je i izborna.

Članak 52.

Glavna skupština radi prema poslovniku koji prihvaća na početku sjednice.

Članak 53.

Glavnom skupštinom predsjedava predsjednik Matice hrvatske.

Zasjedanje Glavne skupštine vode predsjednik i drugi članovi Predsjedništva.

Članak 54.

Glavna skupština može donositi pravovaljane odluke kada joj je nazočno više od polovine ukupnoga broja zastupnika. Odluke se donose natpolovičnom većinom nazočnih članova Glavne skupštine, osim u slučajevima određenim ovim Pravilima.

Ako na zasjedanje ni nakon pola sata od predviđenoga početka ne dođe više od polovine zastupnika, Glavna

skupština pravovaljano odlučuje ako je nazočna najmanje trećina zastupnika, ali takav sastav skupštine ne može odlučivati o promjeni Pravila niti provoditi izbore.

Članak 55.

Glavna skupština odlučuje javnim glasovanjem, osim pri izboru dužnosnika i odbornika, kada se primjenjuje tajno glasovanje.

Članak 56.

Redovito zasjedanje Glavne skupštine saziva predsjednik na temelju odluke Glavnog odbora.

Kada se saziva redovita izborna skupština, predsjednik najmanje tri mjeseca prije predviđenoga zasjedanja treba poslati svim ustrojbenim čimbenicima prethodni poziv koji sadržava način izbora zastupnika i njihov broj, mjesto i vrijeme zasjedanja, prijedlog dnevnog reda i rok za odgovore.

Predsjednici ogranaka trebaju najmanje 30 dana prije predviđenoga zasjedanja Glavne skupštine dostaviti glavnom tajniku imena zastupnika, primjedbe, prijedloge i imena kandidata za upravna tijela.

Kada Glavna skupština raspravlja o promjeni Pravila, prijedlog promjene Pravila također treba ograncima biti dostavljen 90 dana prije predviđenoga zasjedanja, a oni svoje primjedbe na prijedlog moraju dostaviti 30 dana prije zasjedanja Glavne skupštine.

Na temelju prethodnog dopisa i prispjelih odgovora predsjednik osam dana prije zasjedanja svakom zastupniku šalje poziv koji sadrži:

- mjesto i vrijeme početka zasjedanja;
- prijedlog dnevnog reda;
- izvješća o radu Matice hrvatske;
- prijedlog promjena Pravila (ako se mijenjaju);
- popis kandidata za upravna tijela;
- prijavni listić.

Članak 57.

Kada Glavna skupština na redovitom zasjedanju provodi izbore, u njezinoj se pripremi obavlja kandidacijski postupak.

Liste kandidata za dužnosnike i odbornike u Matici hrvatskoj utvrđuje Glavni odbor na temelju prijedloga Predsjedništva, dužnosnika, odbornika, ogranaka i odjela.

Glavni odbor dužan je bez rasprave prihvatiti kandidaturu koju podupire:

- pedeset članova ili deset ogranaka za predsjednika;
- trideset članova ili osam ogranaka za dužnosnike;
- dvadeset članova ili pet ogranaka za odbornike.

Sve kandidature moraju sadržavati pisani pristanak kandidiranoga koji se dostavlja Predsjedništvu najkasnije do početka izbornoga postupka na Glavnoj skupštini.

Članak 58.

Na izornoj se skupštini liste prije prihvaćanja mogu proširivati s potporom trideset zastupnika za predsjednika, dvadeset za dužnosnika i deset za odbornika.

Članak 59.

Pri izborima za članove Predsjedništva izabrani su kandidati koji dobiju iznadpolovičnu većinu nazočnih zastupnika. Ako nijedan kandidat ne dobije potrebnu većinu, izbori se ponavljaju tako da u novom krugu sudjeluju dva kandidata koja su u prvom krugu dobili najveći broj glasova, a izabran je kandidat koji dobije više glasova.

Za članove Glavnog odbora, Časnoga suda i Nadzornog odbora izabrani su kandidati koji dobiju najveći broj glasova.

Članak 60.

Izvanredno zasjedanje Glavne skupštine saziva predsjednik Matice hrvatske kada:

- to zatraži Glavni odbor obrazloženom odlukom za koju je glasovalo najmanje tri četvrtine od ukupnoga broja članova Glavnog odbora;
- to obrazloženim prijedlogom zatraži najmanje trećina od ukupnoga broja predsjednika ogranka i odbornika te uputi pisani zahtjev Glavnom odboru;
- to obrazloženim prijedlogom zatraži najmanje petina članova Matice hrvatske te uputi pisani zahtjev Glavnom odboru.

Ako predsjednik Matice hrvatske u roku od trideset dana ne sazove izvanrednu skupštinu, skupštinu će sazvati predlagači.

Kada se na izvanrednoj skupštini provode izbori, kandidacijski postupak isti je kao i za proširivanje lista na redovitoj skupštini.

U slučaju isteka mandata tijelima Matice Hrvatske, sjednicu Glavne skupštine saziva jedna od zadnjih osoba za zastupanje upisana u Registar udruga Republike Hrvatske.

Glavni odbor

Članak 61.

Glavni odbor najviše je tijelo Matice hrvatske između dva zasjedanja Glavne skupštine.

Glavni odbor organizira ostvarivanje zadaća Matice hrvatske na temelju odluka Glavne skupštine i programa Matice hrvatske.

Glavni odbor Matice hrvatske:

- donosi odluku o sazivanju Glavne skupštine, predlaže njezin dnevni red te utvrđuje liste kandidata za dužnosnike i odbornike Matice hrvatske;
- utvrđuje prijedlog Pravila te njihovih izmjena ili dopuna;
- vodi ukupnu djelatnost Matice hrvatske te povezuje djelovanje ogranka, odjela, drugih radnih tijela i članova Matice hrvatske;

- odlučuje o primanju u redovno članstvo i brisanju iz članstva;
- odlučuje o visini članarine;
- raspravlja nakladničku djelatnost Matice hrvatske, jedanput godišnje utvrđuje njezin nakladni plan i njegovo izvršenje te potvrđuje nakladne planove ogranaka i odjela;
- imenuje glavne urednike novina i časopisa te glavnog urednika naklade;
- potiče i odlučuje o svakoj djelatnosti iz svrhe i ciljeva Matice hrvatske opisanih Pravilima, a napose odlučuje o suradnji s drugim udrugama i institucijama;
- odlučuje o nagradama Matice hrvatske, njihovim pravilima i dobitnicima;
- odlučuje o posebnim pravima članova;
- osniva zaklade i odlučuje o načinu njihova vođenja;
- nadzire rad i poslovanje uprave i radnih tijela Matice hrvatske;
- utvrđuje prijedlog financijskog plana i zaključnog računa Matice hrvatske i podnosi Glavnoj skupštini na usvajanje;
- odlučuje o osnivanju i prestanku rada trgovačkoga društva u vlasništvu Matice hrvatske te imenuje i razrješava članove njegove skupštine;
- usvaja poslovnik o svom radu;
- odlučuje o žalbama na odluke Časnog suda.

Članak 62.

Glavni odbor sastaje se redovito najmanje jednom svaka dva mjeseca, a saziva ga predsjednik Matice hrvatske.

Prijedlog dnevnoga reda za sjednice Glavnog odbora utvrđuje Predsjedništvo.

Pozive za sjednice predsjednik upućuje u pravilu 15 dana prije njihova održavanja.

Članak 63.

Predsjednik Matice hrvatske saziva izvanrednu sjednicu Glavnog odbora kada to od njega obrazloženim prijedlogom zatraži petina članova Glavnog odbora ili Nadzorni odbor.

Članak 64.

Glavni odbor čini 25 članova, i to:

- predsjednik Matice hrvatske, tri potpredsjednika, glavni tajnik, gospodarski i književni tajnik;
- 11 odbornika koji se biraju s liste kandidata ukupnoga članstva;
- 7 odbornika koji se biraju s liste ogranaka tako da kandidirani ogranak bude na listi zastupljen svojim poimeničnim predstavnikom.

Članovi Glavnog odbora biraju se na način i postupak određen ovim Pravilima.

Članak 65.

Glavnim odborom predsjedja predsjednik Matice hrvatske, odnosno potpredsjednik kojega za to ovlasti.

Glavni odbor pravovaljano odlučuje ako je prisutna iznadpolovična većina ukupnog broja članova Glavnog odbora.

Glavni odbor pravovaljane odluke donosi iznadpolovičnom većinom nazočnih članova.

Članak 66.

Glavni odbor može izjaviti nepovjerenje svojem članu iznadpolovičnom većinom ukupnog broja članova. Glavni odbor na mjesto svojega člana koji prestane biti članom Matice hrvatske, izgubi pravo odlučivanja u njoj ili na drugi način prestane biti član odbora iznadpolovičnom većinom ukupnog broja članova može izabrati nove članove. Broj tako izabranih članova odbora ne može biti veći od trećine.

Navedena procedura primjenjuje se i na izbor novih dužnosnika.

Članak 67.

Glavni odbor može na položaj predsjednika Matice hrvatske privremeno do sljedeće Glavne skupštine imenovati jednoga od potpredsjednika samo ako se izabrani predsjednik dobrovoljno ili iz razloga više sile povuče.

U slučaju da Glavni odbor utvrdi da je predsjednik izgubio njegovo povjerenje, mora postupak njegova opoziva pokrenuti pred Glavnom skupštinom, i to s tri četvrtine glasova ukupnoga broja svojih članova.

Članak 68.

Glavni odbor može izraziti nepovjerenje potpredsjednicima, glavnom, gospodarskom i književnom tajniku na temelju obrazloženoga prijedloga za koji bi glasovalo tri četvrtine ukupnoga broja članova Glavnog odbora. Tada na njegov položaj privremeno imenuje jednog od svojih članova, a opozvani ostaje odbornik.

Članak 69.

Glavna skupština može na izvanrednom zasjedanju razriješiti dužnosti pojedine članove Glavnog odbora ili cijeli odbor i prije isteka mandatnoga razdoblja, ako bi njihovo djelovanje postalo suprotno svrsi i ciljevima Matice hrvatske.

Glavna skupština o takvu razrješenju odlučuje tajnim glasovanjem iznadpolovičnom većinom ukupnog broja zastupnika.

Predsjedništvo

Članak 70.

Predsjedništvo je izvršno tijelo Matice hrvatske, odnosno njezinoga Glavnoga odbora.

Predsjedništvo provodi odluke Glavnoga odbora.

Predsjedništvo odlučuje:

- o zasnivanju i prestanku radnog odnosa u MH;

- o radnim pravima i obvezama zaposlenika u stručnim službama Središnjice Matice hrvatske;
- o izvedbi nakladnoga i ostalih programa MH;
- o uporabi i raspolaganju sredstvima i pravima MH prema planovima Glavnoga odbora;
- o ugovaranju poslova i zastupanju MH, njezinih izdanja i programa;
- o imenovanju predstavnika Matice hrvatske kada su pozvani u tijela u kojima MH sudjeluje;
- o potvrđivanju urednika Matičinih izdanja i programa.

Predsjedništvo priprema sjednice Glavnoga odbora.

Predsjedništvo donosi odluke o donacijama knjiga MH članovima.

Članak 71.

Predsjedništvo Matice hrvatske tvore:

predsjednik, tri potpredsjednika, glavni tajnik, gospodarski i književni tajnik.

Članak 72.

Predsjedništvo se sastaje prema potrebi, ali ne manje od dva puta mjesečno.

Sjednice Predsjedništva saziva predsjednik.

Kada je predsjednik spriječen sazvati sjednicu više od mjesec dana, dužan je pismeno ovlastiti jednog od potpredsjednika da sjednicu sazove i vodi.

Sjednice vodi predsjednik ili za to ovlašteni potpredsjednik.

Sjednice Predsjedništva priprema glavni tajnik.

Predsjednik

Članak 73.

Predsjednik Matice hrvatske:

- predsjedava Maticom hrvatskom, njezinim Predsjedništvom, Glavnim odborom i Glavnom skupštinom te saziva sjednice;
- zastupa Maticu hrvatsku u odnosu prema javnosti;
- usklađuje rad upravnih tijela Matice hrvatske, dužnosnika i odbornika;
- brine se o provođenju odluka upravnih tijela;
- potpisuje odluke i akte upravnih tijela;
- dodjeljuje nagrade i priznanja prema prijedlogu i odlukama Glavnoga odbora i Predsjedništva;
- ima pravo odlučivanja o pojedinim pitanjima, s tim da o tome mora izvijestiti upravno tijelo koje o njima odlučuje.

Potpredsjednici

Članak 74.

Potpredsjednici Matice hrvatske pojedinačno:

- koordiniraju i vode djelatnosti Matice hrvatske prema odlukama Predsjedništva;
- zastupaju Maticu hrvatsku kada ih za to ovlasti predsjednik.

Glavni tajnik

Članak 75.

Glavni tajnik vodi i nadzire ustroj i poslovanje Matice hrvatske, sudjeluje u radu upravnih tijela, priprema dokumente i vodi njihove evidencije, priprema sjednice Predsjedništva i tekst odluka.

Glavni tajnik brine o vođenju evidencije članstva i naplati članarine.

Gospodarski tajnik

Članak 76.

Gospodarski tajnik predlaže i vodi gospodarske i srodne programe Matice hrvatske te koordinira djelatnost odjela i članova u programima gospodarskog i socijalnog usmjerenja.

Književni tajnik

Članak 77.

Književni tajnik predlaže i vodi programe Matice hrvatske koji se odnose na knjigu, nakladništvo i periodiku te koordinira djelatnost odjela i članova u programima umjetničkog i znanstvenog usmjerenja.

Nadzorni odbor

Članak 78.

Nadzorni odbor brine se o zakonitosti rada Matice hrvatske.

Nadzorni odbor ima pet članova koji se biraju s jedinstvene liste.

Nadzorni odbor:

- bira jednoga od svojih članova za predsjednika;
- odlučuje većinom glasova članova Nadzornog odbora;
- može u svako doba prema vlastitoj odluci i na način koji smatra primjerenim pregledati poslovanje i dokumentaciju Matice hrvatske;
- jedanput godišnje izvješćuje Glavni odbor o svome radu;
- na kraju mandatnoga razdoblja podnosi Glavnoj skupštini izvješće o poslovanju i djelatnosti Matice hrvatske;
- odlučuje na sjednicama koje saziva predsjednik;
- donosi poslovnik o svome radu.

Časni sud

Članak 79.

Časni sud ocjenjuje je li ponašanje člana Matice hrvatske u skladu s Pravilima te ima ovlasti izricati stegovne mjere: opomenu, javnu opomenu i isključenje iz članstva.

Časni sud u suđenju je neovisan i ima jedinstvenu nadležnost za sve članove Matice hrvatske.

Postupak pred Časnim sudom može pokrenuti bilo koje upravno ili radno tijelo Matice hrvatske, osim Časnog suda. Upravno ili radno tijelo može postupak pokrenuti i na temelju prijedloga člana MH.

Časni sud ima pet članova, koji se biraju s jedinstvene liste.

Časni sud bira jednoga od svojih članova za predsjednika.

Odluke Časnoga suda donose se većinom glasova članova Časnoga suda.

Časni sud donosi odluke prema svome postupovniku, u skladu s Pravilima.

Odluke Časnog suda provodi Glavni odbor Matice hrvatske.

V. STRUČNE SLUŽBE

Članak 80.

Matica hrvatska organizira stručne službe pri Predsjedništvu Matice hrvatske u Zagrebu.

Članak 81.

Stručne službe brinu se za nesmetano poslovno i programsko djelovanje Matice hrvatske, a organizirane su u skladu s odlukama upravnih tijela MH.

Članak 82.

Stručne, tehničke, upravne, knjigovodstvene i ostale poslove obavlja stalna služba s potrebnim brojem zaposlenika.

Stručne službe Matice hrvatske čine službenici i namještenici.

Službenici su stručne, odgovorne i profesionalne osobe za provođenje pojedinih dijelova programa koje se biraju prema posebnim uvjetima što ih određuje Predsjedništvo.

Namještenici su stručne i profesionalne osobe koje moraju ispunjavati opće uvjete za posao koji obavljaju.

Članak 83.

Predsjedništvo Matice hrvatske napose postavlja ove službenike:

- voditelja financijskoga poslovanja;
- tajnika za članstvo i odjele Središnjice;
- tajnika za ogranke.

VI. IMETAK

Članak 84.

Imetak Matice hrvatske tvore:

- prihodi od članarine te dobrovoljnih prinosa i darova;
- prihodi od nekretnina;
- prihodi od nakladne djelatnosti;
- prihodi iz državnog proračuna;
- prihodi od dotacija;
- prihodi od zaklada;
- ostali prihodi;
- pokretnine;
- nekretnine;
- trgovačka društva u vlasništvu Matice hrvatske.

Članak 85.

Dobit ostvarena poslovanjem upotrebljava se isključivo za obavljanje i razvijanje djelatnosti Matice hrvatske.

O raspolaganju sredstvima iz državnoga proračuna, dotacija i namjenskih darova Matica hrvatska podnosi posebna izvješća darovateljima.

Članak 86.

Osobito zaslužni pojedinci za povećanje imetka Matice hrvatske dobivaju status dobrotvora, bez prava odlučivanja u Matici hrvatskoj.

Dobrotvori se proglašavaju na sjednici Glavne skupštine i upisuju se u Knjigu dobrotvora.

VII. ZAKLJUČNE ODREDBE

Gašenje Matice hrvatske

Članak 87.

Matica hrvatske prestaje postojati odlukom Glavne skupštine Matice hrvatske.

Odluka o prestanku rada Matice hrvatske pravovaljana je ako je usvojena tročetvrtinskom većinom glasova ukupnoga broja zastupnika skupštine.

Članak 88.

Ako Glavna skupština Matice hrvatske raspusti Maticu hrvatsku ili Matica hrvatska prestane postojati iz nekog drugog razloga, imaju se namiriti obveze Matice hrvatske, a preostali se imetak predaje zakladi istih ili sličnih ciljeva temeljem odluke Glavne skupštine.

Članak 89.

Likvidator Matice hrvatske kojega na prijedlog Glavnog odbora bira i razrješava Glavna skupština je fizička ili pravna osoba.

Ime i prezime ili naziv likvidatora upisuje se u registar udruge.

Likvidator ne mora biti član Matice hrvatske.

Likvidator zastupa Maticu hrvatsku u postupku likvidacije te se otvaranjem likvidacijskog postupka upisuje u registar udruge kao osoba ovlaštena za zastupanje Matice hrvatske do okončanja postupka likvidacije i brisanja Matice hrvatske iz registra udruge.

VIII. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 90.

Ova Pravila stupaju na snagu danom donošenja na Glavnoj skupštini 19. rujna 2015, čime prestaju važiti Pravila MH prihvaćena na Glavnoj skupštini 14. lipnja 2014.

Ogranci Matice hrvatske svoja Pravila uskladit će s ovim Pravilima najkasnije godinu dana od njihova donošenja na Glavnoj skupštini 19. rujna 2015.

Glavni odbor MH će Postupovnik o radu Časnog suda MH uskladiti s ovim Pravilima najkasnije u roku od 6 mjeseci od njihova stupanja na snagu.

Zagreb, 19. rujna 2015.

Predsjednik Matice hrvatske
akademik Stjepan Damjanović

